

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНЬСКА
ГЕЛЬСІНСЬКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ

ОГЛЯД

ЗАДОКУМЕНТОВАНИХ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ ЗА ЛЮТИЙ 2024

Київ 2024

Огляд задокументованих воєнних злочинів за лютий 2024

Матеріал підготовлено за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Програми «Права людини в дії», яка впроваджується УГСПЛ.

Погляди та інтерпретації, представлені у цій публікації, не обов'язково відображають погляди USAID, Уряду США. Відповідальність за вміст публікації несуть виключно автори та УГСПЛ.

У світі USAID є однією з провідних установ у сфері розвитку, яка виконує роль каталізатора цих процесів та допомагає досягати позитивних результатів. Діяльність USAID є проявом доброчинності американського народу, а також підтримує просування країн-отримувачів допомоги до самостійності та стійкості та сприяє забезпеченню національної безпеки та економічного добробуту США. Партнерські стосунки з Україною USAID підтримує з 1992 року; за цей час, загальна вартість допомоги, наданої Україні з боку Агентства, склала понад 9 млрд. доларів США. До поточних стратегічних пріоритетів діяльності USAID в Україні належать зміцнення демократії та механізмів досконалого врядування, сприяння економічному розвитку та енергетичній безпеці, вдосконалення систем охорони здоров'я та пом'якшення наслідків конфлікту у східних регіонах. Для того, щоб отримати додаткову інформацію про діяльність USAID, просимо Вас звертатися до Відділу зв'язків з громадськістю Місії USAID в Україні за тел. (+38 044) 521-57-53. Також пропонуємо завітати на наш вебсайт: <http://www.usaid.gov/ukraine>, або на сторінку у Фейсбук: <https://www.facebook.com/USAIDUkraine>.

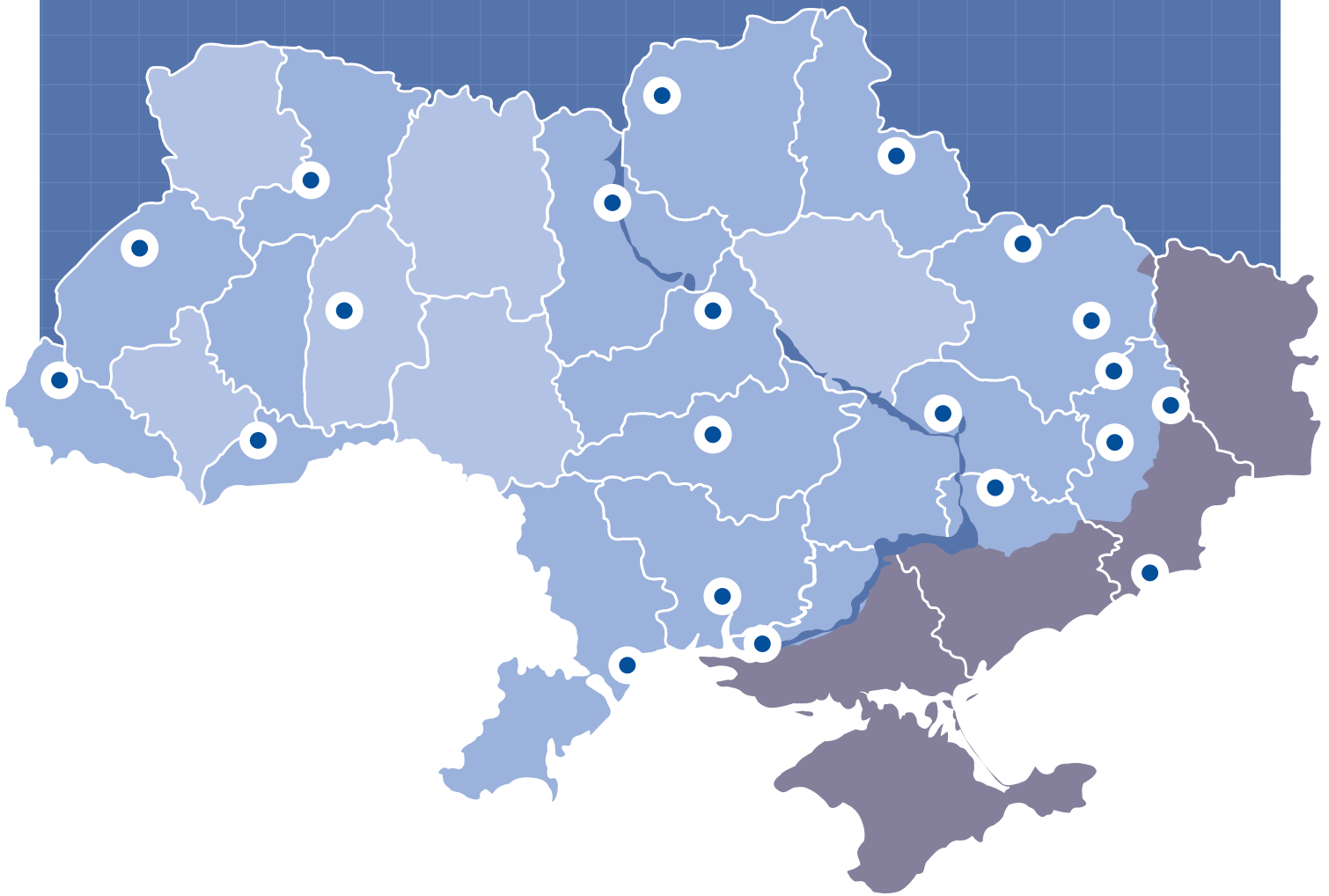

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЖЕРТВИ СЕРЕД ЦИВІЛЬНОГО НАСЕЛЕННЯ	7
1.1. Інформація про загиблих та поранених серед цивільного населення	8
1.2. Інформація про зникнення людей, незаконне позбавлення волі та привласнення майна цивільних осіб/цивільних об'єктів.....	12
2. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЖИТЛОВІ БУДИНКИ ТА ЦИВІЛЬНІ ОБ'ЄКТИ, ЩО ЗАЗНАЛИ ПОШКОДЖЕНЬ УНАСЛІДОК БОЙОВИХ ДІЙ	13
3. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОБСТРІЛИ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ	17

Українська Гельсінська Спілка з прав людини продовжує документувати злочини РФ проти України

За лютий 2024 року кількість епізодів зросла на **2344** і становить **45204** з початку повномасштабного вторгнення. Майже третина з них – **13428** пов'язані із людськими втратами чи порушеннями прав цивільного населення.

ЦЯ ПУБЛІКАЦІЯ є узагальненням інформації, про ймовірно скоєні міжнародні злочини повномасштабної російсько-української війни на території України, зібраної партнерськими організаціями та регіональними громадськими приймальнями УГСПЛ у рамках глобальної ініціативи «Трибунал для путіна» та завдяки підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Програми «Права людини в дії», яка виконується Українською Гельсінською спілкою з прав людини.

Точкою відліку для збору інформації є 24 лютого 2022 року – день повномасштабного воєнного вторгнення Російської Федерації (далі – РФ) на територію України, з наступною фіксацією даних до 24 лютого 2024 року.

В січні інформацію отримано з 18 регіонів України: Вінницької, Дніпропетровської, Донецької, Житомирської, Запорізької, Київської, Кіровоградської, Луганської, Львівської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Рівненської, Сумської, Харківської, Херсонської, Хмельницької та Чернігівської областей.

До узагальненої інформації також увійшли дані, зібрані в попередні періоди нашими документаторами у Закарпатській та Черкаській областях.

Інформація в цій публікації є приблизною, спирається на зібрані нами дані та постійно уточняється по мірі виявлення епізодів, в тому числі тих, що відбувалися раніше.

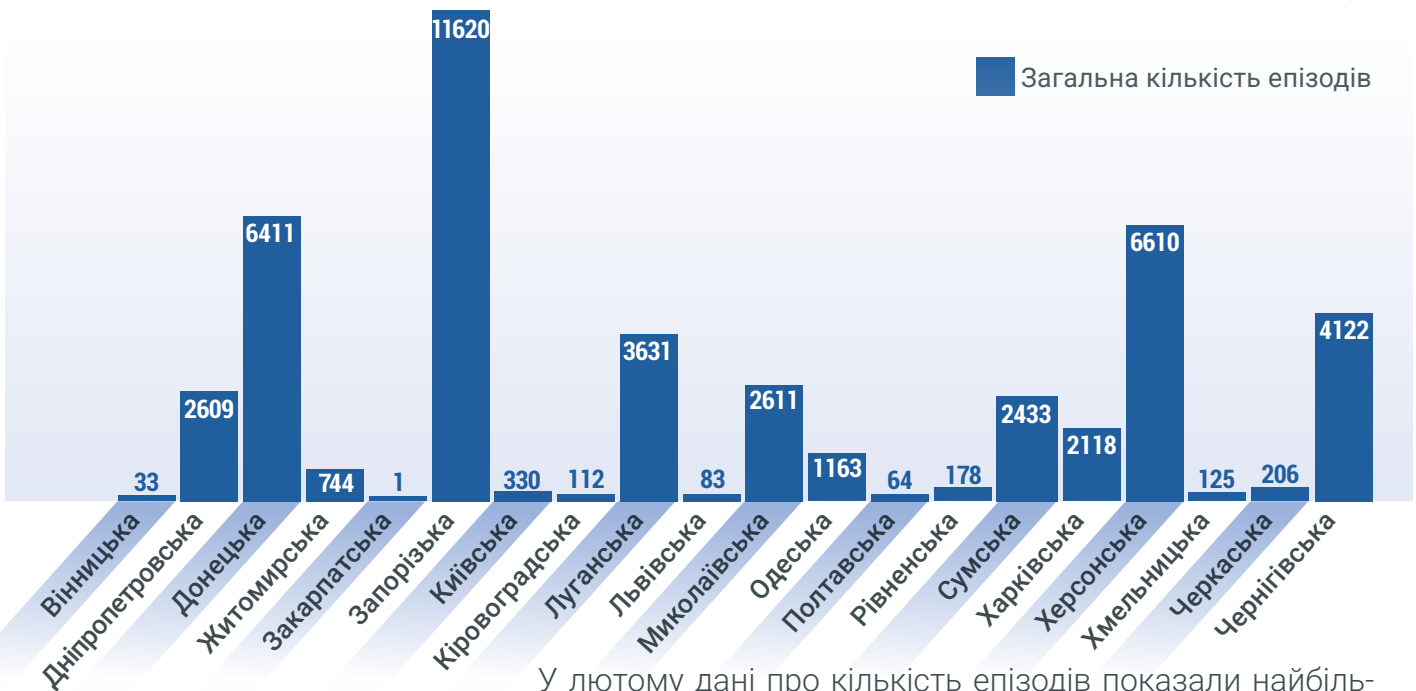
Зібрана інформація ілюструє фіксацію епізодів, пов'язаних із:

- **людськими** втратами та жертвами серед цивільного населення та інших порушень прав цивільних осіб, у тому числі зникнення та незаконне затримання;
- **пошкодженням** унаслідок бойових дій житлових об'єктів та об'єктів цивільної інфраструктури;
- **подіями**, що сталися через артобстріли, авіаудари, застосування касетних засобів ураження чи стрілецької зброї тощо;
- **подіями**, пов'язаними із взяттям заручників, катуванням (тортурами), нелюдським поводженням, використанням цивільного населення як щита, захоплення цивільних будівель, напади на склади гуманітарної допомоги, гуманітарні конвої чи коридори та іншими.

Упродовж лютого 2024 року документатори УГСПЛ зафіксували та внесли до бази даних 2344 епізодів. Наразі від повномасштабного вторгнення РФ в Україну загальна кількість задокументованих епізодів становить 45204.

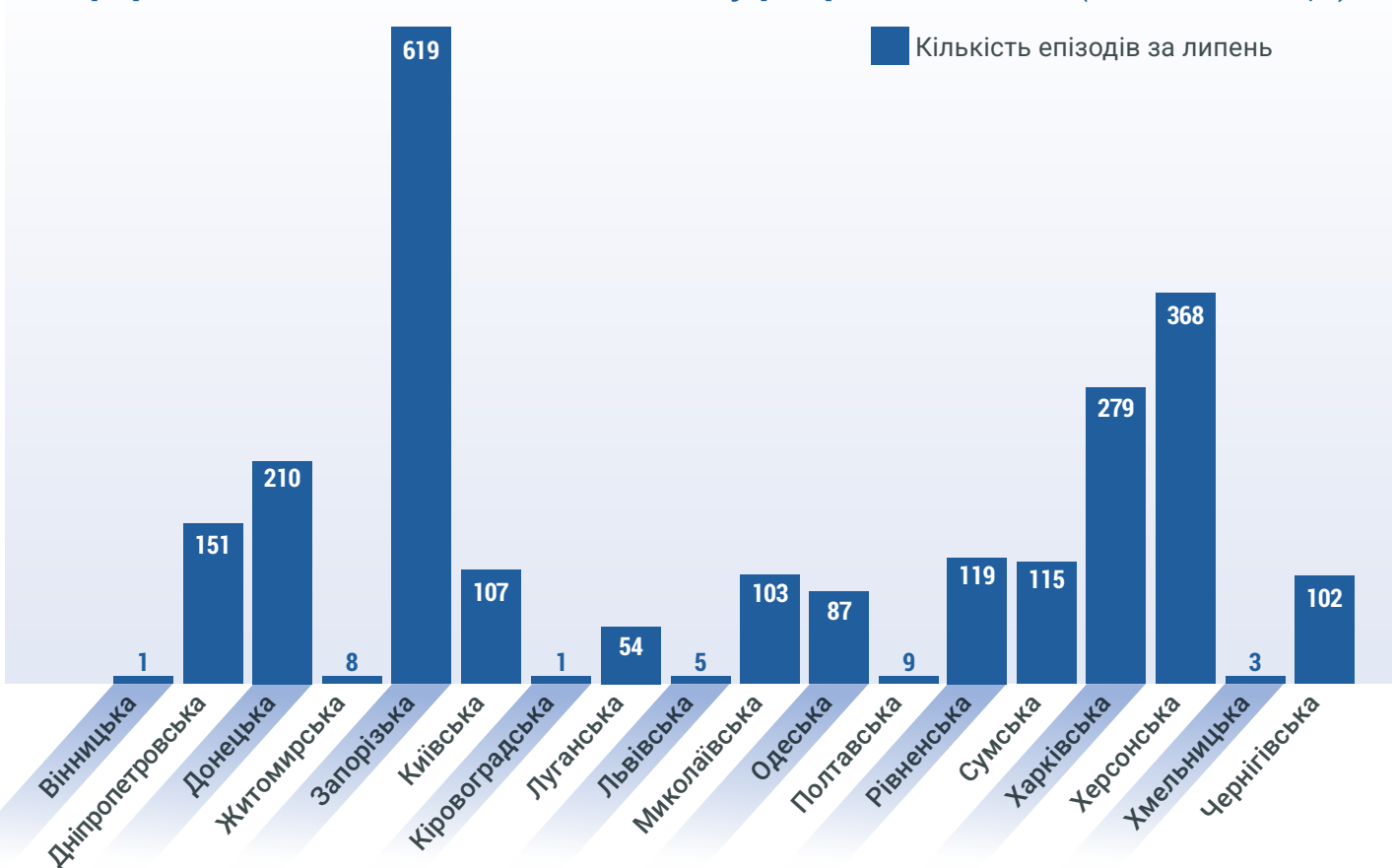
Загалом з початку повномасштабного вторгнення **найбільше зафіксовано** епізодів у Запорізькій (**11620**), Херсонській (**6610**), Донецькій (**6411**), Чернігівській (**4122**) та Луганській (**3631**) областях України.

Інформація щодо кількості епізодів у розрізі областей (увесь період)

У лютому дані про кількість епізодів показали найбільший їх приріст у Запорізькій (+619), Херсонській (+368), Харківській (+279), Донецькій (+210), Дніпропетровській (+154), Рівненській (+119), Сумській (+115), Київській (+107), Миколаївській (+103), Чернігівській (+102) областях. Нижче наведений графік про кількість епізодів у розрізі лютого.

Інформація щодо кількості епізодів у розрізі областей (лютий 2024 р.)

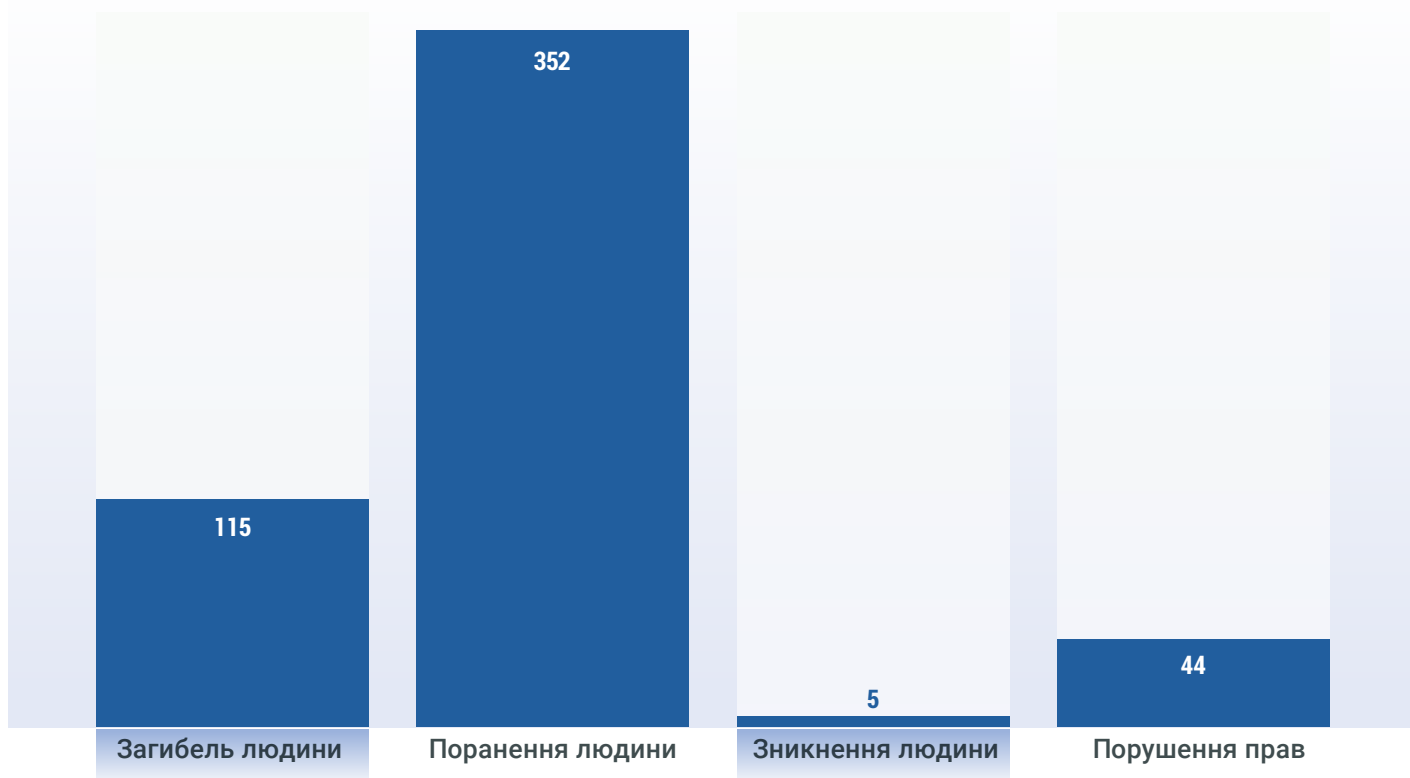

1.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЖЕРТВИ СЕРЕД ЦИВІЛЬНОГО НАСЕЛЕННЯ

Упродовж лютого 2024 року за даними наших документаторів постраждали 516 цивільних осіб.

Інформація про кількість постраждалих серед цивільного населення (ЛЮТИЙ)

Найбільша кількість випадків по цих видах злочинів зафіксована у Донецькій (141), Херсонській (112), Чернігівській (70), Сумській (40), Дніпропетровській (32), Одеській (32), Миколаївській (24) областях.

Загалом за досліджуваний період з 24 лютого 2022 року втрати чи порушення прав серед цивільного населення становлять 29,7% (**13428**) від усіх епізодів (**45204**).

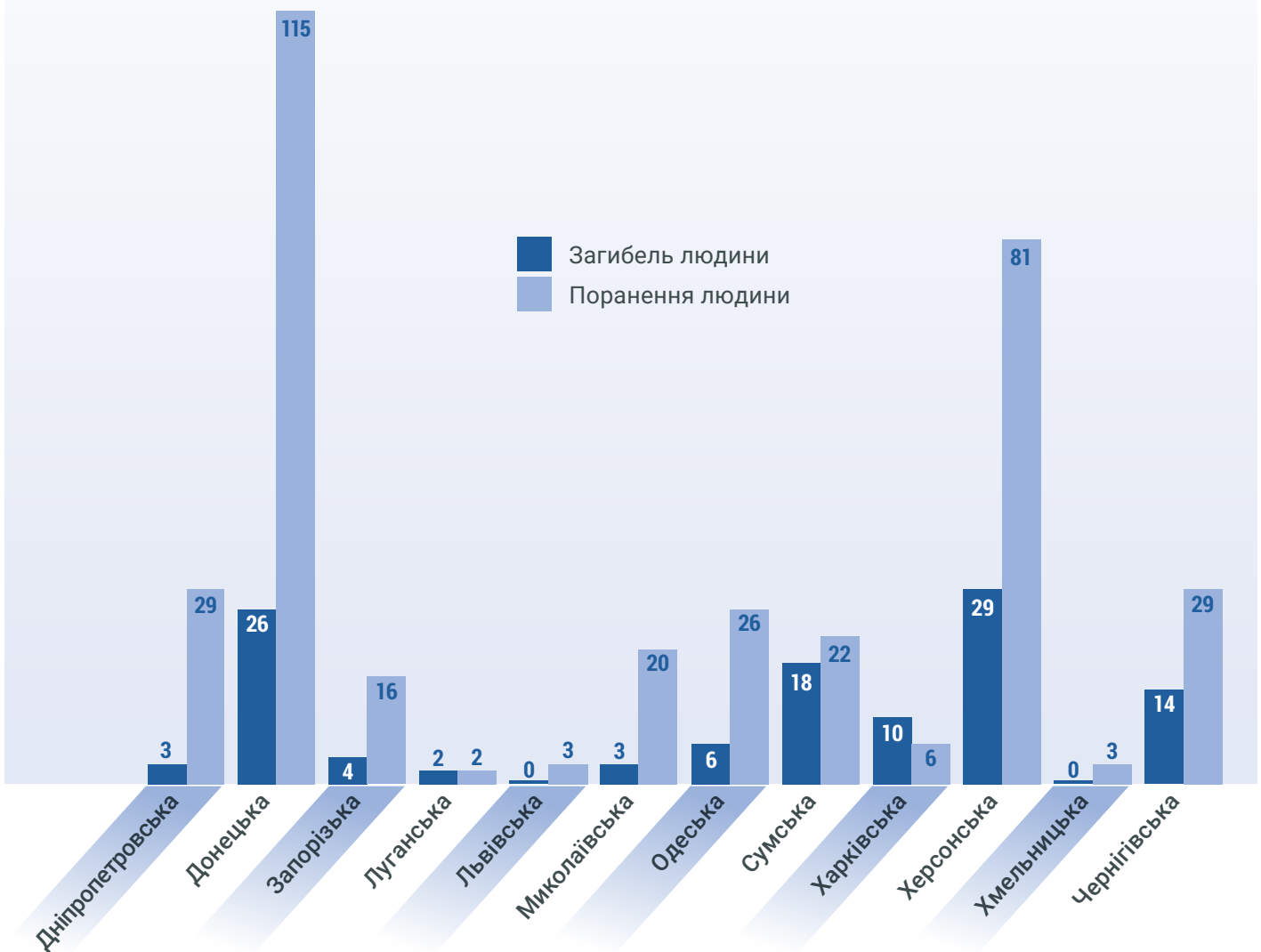
Лише за спостереженнями документаторів УГСПЛ у досліджуваних регіонах встановлено, що **від дій російської армії постраждало 22202 цивільних осіб**. За цей період зафіксовано: загибель людини – 5676, поранення – 11670, зникнення – 1781, порушення інших прав – 3061. Найбільше випадків задокументовано у Донецькій області - стосовно 5838 осіб та Херсонській області – 3505 осіб.

1.1.

Інформація про загиблих та поранених серед цивільного населення

Агресія РФ проти України продовжує відбирати життя та здоров'я у наших громадян. **В лютому 2024 року поранень зазнали 352 осіб та зафіксовано загибель – 115 осіб.** Найбільша чисельність загиблих та поранених задокументована у Херсонській (29 загиблих, 81 поранених), Донецькій (26 загиблих, 115 поранених), Сумській (18 загиблих, 22 поранених), Харківській (10 загиблих, 6 поранених), Одеській (6 загиблих, 26 поранених), Дніпропетровській (3 загиблих, 29 поранених) областях.

Інформація щодо кількості загиблих та поранених у розрізі областей (лютий 2024 р.)

Нижче наведені деякі приклади подій, які зафіксували наші документатори, що трапилися упродовж лютого 2024 року та призвели до масової загибелі чи поранення цивільних осіб.

06 лютого 2024 року у Нікопольському районі вдень ворог атакував дроном-камікадзе м. Марганець (Дніпропетровщина). Поранення отримали двоє мирних жителів – 50-річна жінка та чоловік 63 років. Чоловік – госпіталізований у стані середньої тяжкості. Пошкоджені 4 приватні будинки та авто.

Джерело: <https://www.facebook.com/watch/?v=890769606083808>

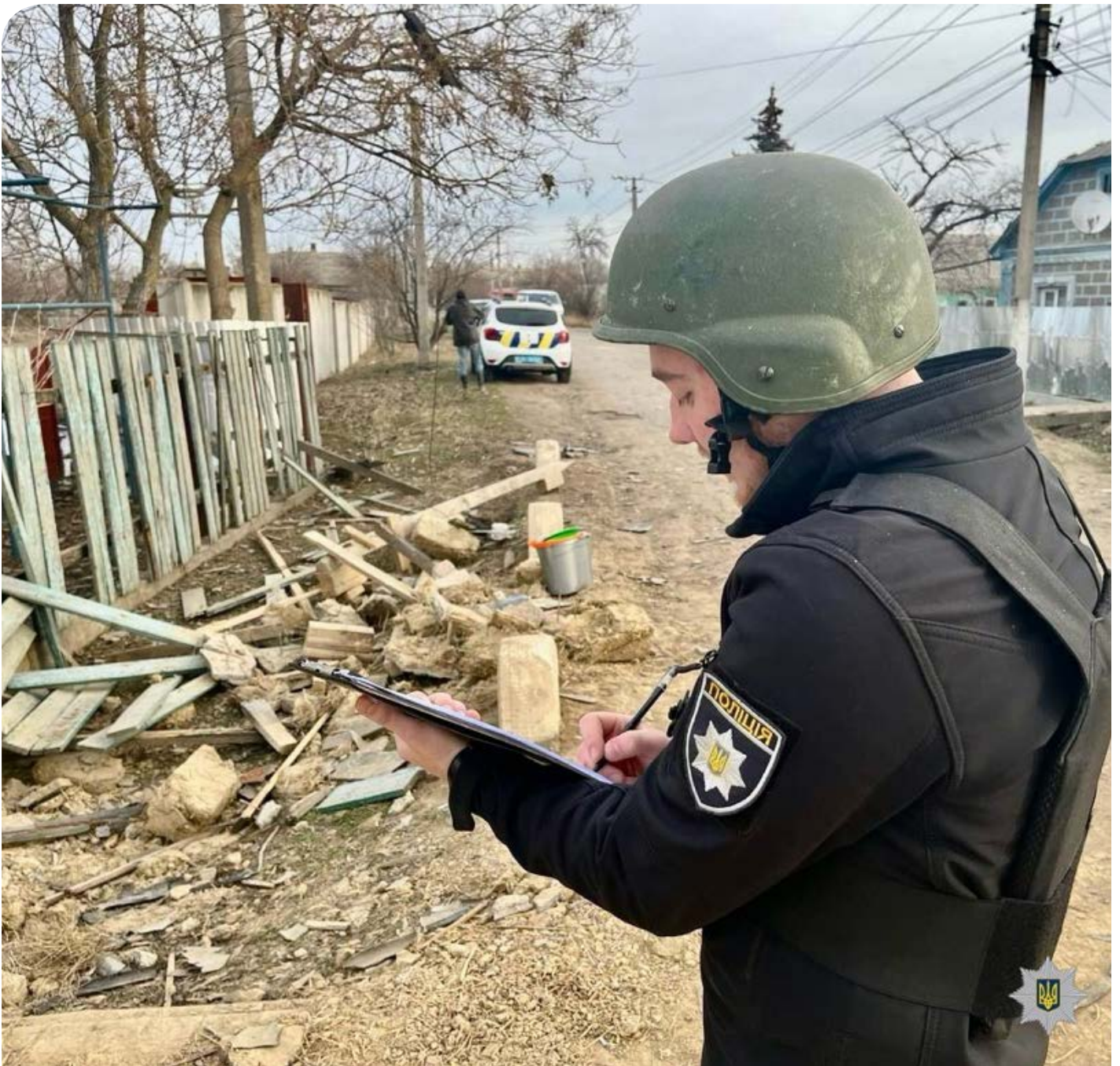

08 лютого російські війська завдали ударів попередньо безпілотником «Ланцет», внаслідок чого пошкоджено автомобіль швидкої медичної допомоги. За інформацією головного лікаря КМП «Миколаївський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» Миколаївської обласної ради Андрія Самойлова, автомобіль швидкої медичної допомоги потрапив під російський обстріл у м. Очакові. За інформацією головного лікаря, бригада «швидкої допомоги» поверталася з виклику: у салоні був пацієнт, якого везли до лікарні, коли поряд вибухнув російський дрон. Внаслідок вибуху поранення отримали два члени бригади швидкої: лікарю осколками скла посікло обличчя, ще одна людина отримала контузію. Хворий, якого везли на госпіталізацію, не постраждав.

Джерело: <https://novosti-n.org/ua/news/V-Ochakovi-pid-rosijskyj-obstril-potrapiyla-shvydka-dvoje-poranenyh-285675>

У ніч на 10 лютого 2024 року армія РФ атакувала припортову та цивільну інфраструктуру м. Одеси та південних громад області ударними БПЛА, унаслідок чого поранення отримали четверо людей. Відомо про одного постраждалого внаслідок атаки по м. Одесі – 44-річний чоловік отримав осколкове поранення передпліччя та перебуває у лікарні. Внаслідок атаки дронами припортової інфраструктури Подунав'я, поранення отримали троє водіїв вантажівок. Їх із травмами різного ступеня тяжкості доставили до лікарні. Одеська обласна та Ізмаїльська окружна прокуратури розпочали досудове розслідування цієї нічної атаки по Одесі та Подунав'ю за фактами порушення законів та звичаїв війни (ст.438 КК України).

Джерело: https://t.me/SJTF_Odes/6130
: <https://t.me/odeskaODA/4110>
: https://od.gp.gov.ua/ua/news.html?_m=publications&_c=view&_t=rec&id=352822

Джерело: <https://www.facebook.com/vadym.filashkin/posts/pfbid0Szxp2AUhWd3dapSKSLNRFBXRLi8tBV2eG6dzmDDWgeVVKRKH5Spf7Mb9u4V9SNz9l>

У ніч на 14 лютого армія РФ двічі обстріляла м. Селидове Донецької області. Під час першого обстрілу пошкоджений п'ятиповерховий житловий будинок, під час другого — лікарня. Внаслідок обстрілу 3 людей загинуло, 6 отримали поранення.

Джерело: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-kramatorsk-rakety-udar-ova-rosiya/32824886.html>

17 лютого російські військові атакували м.Краматорськ на Донеччині радянськими протикорабельними ракетами повітряного базування Х-22. Загинули дві жінки 45 і 74 років та чоловік 23 років. Два будинки повністю зруйновано та 137 - пошкоджено.

Наші дані свідчать про те, що **найчастіше люди страждають внаслідок авіа-, ракетних, мінометних та артилерійських обстрілів**, а також через різні вибухові пристрої.

Таким чином, за увесь досліджуваний період загинуло щонайменше 5676 осіб та поранено 11670 осіб.

Від початку повномасштабного вторгнення та станом на 24 лютого 2024 року в досліджуваних регіонах найбільшу чисельність загиблих було зафіксовано в Донецькій (1961), Херсонській (804) та Луганській (666) областях, а поранених – Донецькій (3714), Херсонській (1862) та Запорізькій (1191)

1.2.

Інформація про зникнення людей, незаконне позбавлення волі та привласнення майна цивільних осіб/цивільних об'єктів

У лютому 2024 року наші документатори зафіксували інформацію про зникнення 1 людини в Чернігівській, 2 в Херсонській та 2 в Запорізькій областях.

Загалом за весь досліджуваний період з 24 лютого 2022 року по 24 лютого 2024 року інформація про зникнення людей надходила із Херсонської (568), Запорізької (562), Луганської (312), Миколаївської (160), Донецької (98), Чернігівської (47), Сумської (20), Харківської (13) та Полтавської (1) областей.

Упродовж останнього місяця також зафіксували **7** випадків незаконного позбавлення волі людини у Чернігівській області.

Також зафіксовано **52** випадки привласнення майна цивільних осіб чи цивільних об'єктів (Луганська – 35, Чернігівська – 16, Запорізька – 1), здійснених російськими військовими. У той час як у січні 2024 року було виявлено та зафіксовано 73 таких випадки.

Наразі в базі даних обліковано загалом 2426 епізодів, що стосуються незаконного позбавлення волі та привласнення майна цивільних осіб – 557 та 1869 відповідно.

2.

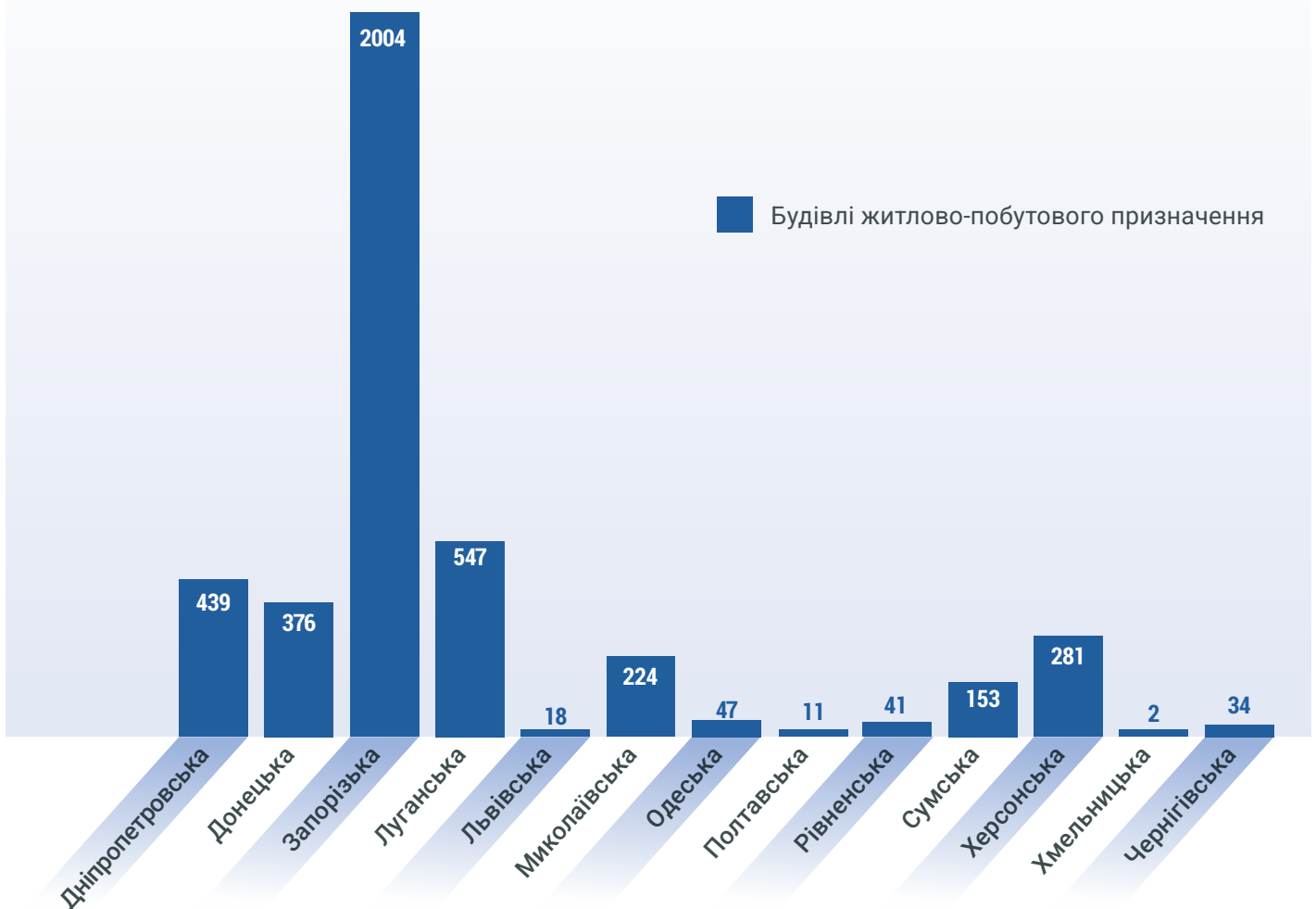
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЖИТЛОВІ БУДИНКИ ТА ЦИВІЛЬНІ ОБ'ЄКТИ, ЩО ЗАЗНАЛИ ПОШКОДЖЕНЬ УНАСЛІДОК БОЙОВИХ ДІЙ

Російські війська продовжують напади на цивільні об'єкти. Внаслідок атак, яким піддаються міста та села України з боку військових країни-агресорки, зазнають руйнувань та пошкоджень житлові будинки та інші цивільні об'єкти.

Обстріли цивільної інфраструктури фіксуються у населених пунктах як прифронтових територій, так і в більш віддалених від лінії зіткнення регіонах України.

Впродовж останнього місяця станом на 24 лютого 2024 року нами зафіксовано пошкодження 4177 об'єктів житлово-побутового призначення.

Будівлі житлово-побутового призначення (лютий 2024 р.)

Ось деякі з випадків, що трапилися у період з 24 січня 2024 року по 24 лютого 2024 року:

02 лютого 2024 року збройними силами РФ нанесений удар по об'єкту енергетичної інфраструктури міста Кривий Ріг. Станом на 07:00 7500 абонентів знеструмлено у Металургійному районі. Також було знеструмлено лінію міського трамвая, вибиті вікна у п'яти закладах освіти міста – школах, гімназії, ДЮСШ та декількох багатоповерхівках. Внаслідок ворожої атаки без електрики вночі залишилося близько 100 тисяч абонентів Саксаганського, Довгинцівського та Покровського районів міста, у тому числі частина лікарень, садків та шкіл міста, лінія швидкісного трамвая, міського трамвая та тролейбус.

Джерело: <https://www.facebook.com/watch/?v=1465208094375553>

Вночі 08 лютого у напрямку м. Одеси військові РФ здійснили масовану атаку із застосуванням БПЛА. Через удар безпілотною пошкоджено недобудовану багатоповерхівку та завдано пошкоджень навчальному закладу. В Одеській міській раді повідомили, що загалом внаслідок цієї атаки зафіксовано пошкодження п'яти будівель, серед яких три житлових будинки та заклад профтехосвіти.

Джерело: <https://t.me/odesacityofficial/25689>

Джерело: <https://suspiilne.media/682924-rosijski-vijska-obstrilali-kab-nu-jork-na-doneccini-poranenij-colovik/>

12 лютого о 10:25 російські військові обстріляли, ймовірно, керованими авіабомбами селище Нью-Йорк, що у Донецькій області. Руйнувань зазнали дитсадок, школа, три багатоквартирних і 17 приватних будинків

Джерело: <https://t.me/energyofukraine/1646?fbclid=IwAR2A7Y8uY1QZ7lvPuDYtM3lqA86x3pVkpTVMVFVwq-2AzHGL9jGHidNsNY>

15 лютого цього року внаслідок удару у м. Львові суттєво пошкоджено кілька об'єктів оператора системи розподілу, зокрема трансформаторну підстанцію. Знеструмлено об'єкт інфраструктури.

Зранку 15 лютого 2024 року російська армія здійснила обстріл м. Запоріжжя. Пошкоджено 14 багатопверхівок, 9 приватних будинків.

Джерело: <https://suspilne.media/685024-naslidki-cergovogo-rosijskogo-obstrilu-zaporizha-sestero-ludej-poraneni/>

За даними наших документаторів всього з 24 лютого 2022 року по 24 лютого 2024 року внаслідок переважно ракетних ударів лише в досліджуваних регіонах було зруйновано/пошкоджено щонайменше **83806 цивільних об'єктів**, серед яких будівлі житлово-побутового призначення (60394), об'єкти підприємницької діяльності та комерційно-виробничого призначення (6254), будівлі закладів освіти (1653), будівлі медичних закладів (486), будівлі державних установ (751).

Аналіз ситуації показує, що напади на цивільні об'єкти з боку збройних сил РФ значно зростають. **За лютий 2024 року лише у досліджуваних регіонах цей показник збільшився на 5219 епізоди.**

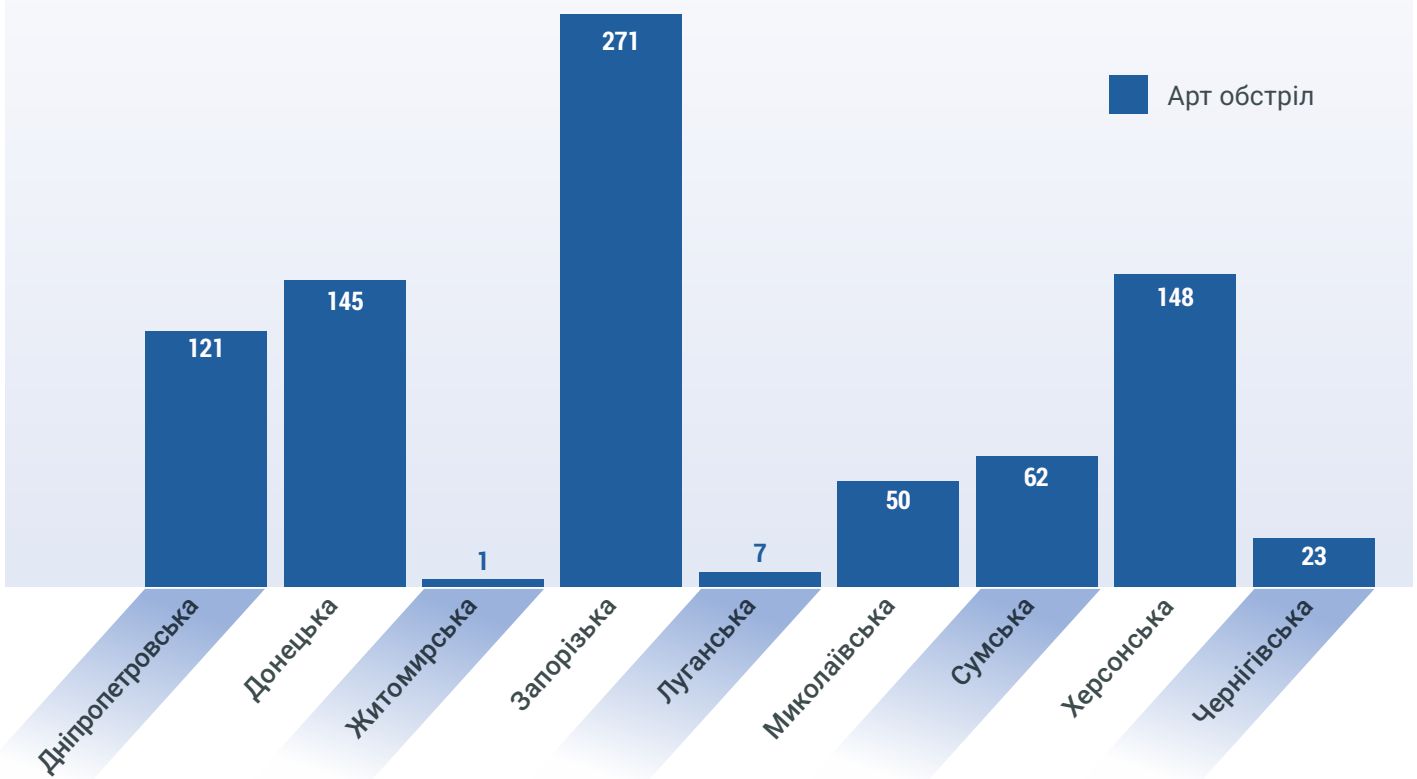
3.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОБСТРИЛИ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

У лютому 2024 року в регіонах, де здійснюється спостереження, документатори УГСПЛ зафіксували **обстріли із артилерії з боку російських військових - 828 епізодів**.

Найбільше від цього виду озброєння постраждали Запорізька, Херсонська та Донецька області.

Інформація щодо арт. обстрілів (лютий 2024 р.)

Утім продовжуються обстріли території України також з інших видів озброєння.

05 лютого 2024 року військові формування РФ обстріляли сільгосп підприємство в Новгород-Сіверському районі Чернігівської області. Внаслідок обстрілу пошкоджень зазнали будівлі підприємства та сільгосптехніка.

Джерело: <https://t.me/policechernihiv/5647>

Джерело: https://t.me/kozytskyi_maksym_official/12223

15 лютого у м. Львові внаслідок ракетного удару РФ зафіксували пошкодження 18 житлових будинків, двох шкіл та садочка.

Протягом **17 лютого 2024 року** військовослужбовці РФ здійснили наймасивнішу атаку Запоріжжя. Так, 660 разів обстріляли міста та села Запорізької області: ракетний – по м.Запоріжжю; 5 авіаційних – по с.Новодарівці й с.Роботиному; 55 разів застосувала РСЗВ по с.Гуляйполю, с.Роботиному, с.Малій Токмачці, с.Новоандріївці, с.Степногірську та с.Кам'янському; 56 безпілотниками атакували с.Малинівку, с.Роботине, с.Чарівне, с.Новоан-

дріївку, с.Червоне, с.Малу Токмачку, с.Новоіванівку, с.Гірка й с.Кам'янське; 543 рази з артилерії обстріляла населені пункти Гуляйполе, Левадне, Чарівне, Новоданилівку, Преображенку, Степногірськ, Кам'янське Запорізької області.

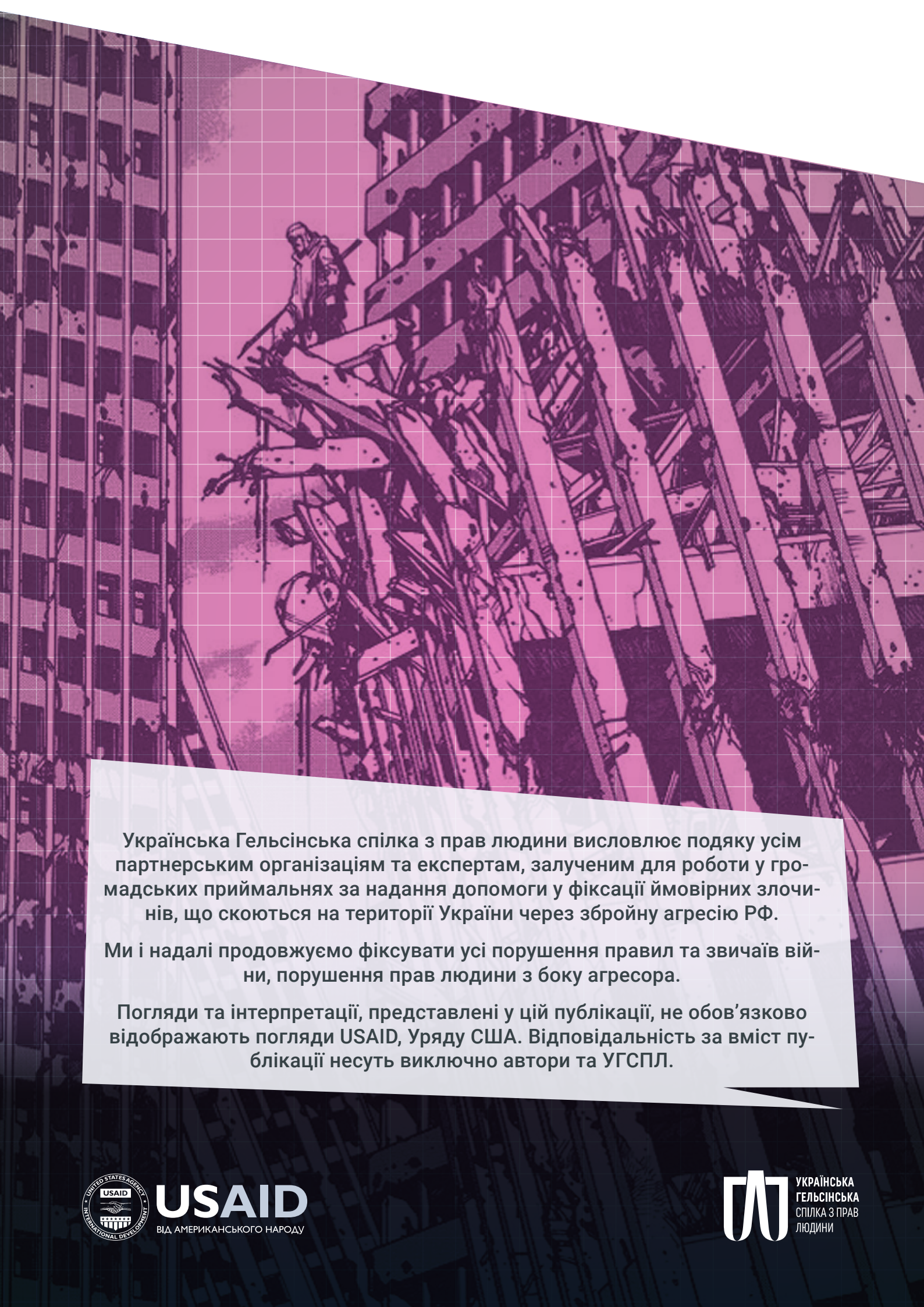
Джерело: <https://suspilne.media/687018-uprodovz-dobi-armia-rf-zavdala-660-udariv-po-18-naselenih-punktah-zaporizkoi-oblasti/>

23 лютого збройні сили РФ черговий раз атакували м.Одесу ударними безпілотними літальними апаратами, попередньо типу «Shahed-136/131». Внаслідок цієї ворожої атаки зруйновано одноповерховий житловий будинок. «Внаслідок ворожої атаки виникло руйнування одноповерхової будівлі з послідуочим загоранням. На місці події постраждали 3 особи, одну з яких деблокували з-під завалів, їх у тяжкому стані госпіталізовано до медзакладу. Також з-під завалів вилучено тіло загиблої особи.

Джерело: <https://www.facebook.com/DSNSODE/posts/pfbid0t7vy6qe6LUCJLaXrsjL2gMkMFitc9CsnrfMfa2GAtZNq9yXXh8XqCWPgGkxBt7ynl>

Загалом за даними, які вже задокументовані в нашій базі **за період з 24 лютого 2022 року по 24 лютого 2024 року**, збройними силами РФ по території України **артилерійські обстріли використовувались 27737 разів та ракетні удари у 3729 випадках.**

Українська Гельсінська спілка з прав людини висловлює подяку усім партнерським організаціям та експертам, залученим для роботи у громадських приймальнях за надання допомоги у фіксації ймовірних злочинів, що скоються на території України через збройну агресію РФ.

Ми і надалі продовжуємо фіксувати усі порушення правил та звичаїв війни, порушення прав людини з боку агресора.

Погляди та інтерпретації, представлені у цій публікації, не обов'язково відображають погляди USAID, Уряду США. Відповідальність за вміст публікації несуть виключно автори та УГСПЛ.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНЬСЬКА
ГЕЛЬСІНСЬКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ